

Szilágyi-Nagy Ildikó

Búcsú

Ani általában kényelmesen szokta megközelíteni telefonját. Ha reménytelen odaérni, például fél lábbal a zuhanyzóban áll még, akkor el sem indul. Egyébként meg, akinek fontos, majd keresi újra, az ismerős számokat pedig vissza szokta hívni. Pár napja azonban még a fürdőszobába is magával vitte a mobilját, és zuhanyzás közben is kinézett rá, hogy ki csörgeti.

Napok óta hívta a barátnőjét, hogy mikor látogathatja meg, de Dóri nem vette föl, és az üzenetekre sem válaszolt. Ezt kedvezőtlen jelnek gondolta, és izgult, hogy Dóri él-e még. Harmadszor volt rákos, és ezúttal rosszabbul alakultak a dolgok. Ezért várta nagyon, hogy Dóri visszahívja, vagy hogy visszahívja-e még egyáltalán.

Végre jó pár nap múlva Dóri telefonált.

– Nem tudtalak előbb hívni – mentegetőzött. – Sok kezelésre járok, utána meg olyan fáradt vagyok, hogy alszom órákig, vagy a lányoméknak vannak itt, akkor még jobban elfáradok.

– Van fejlemény? – kérdezte Ani, ahelyett, hogy az ilyenkor borzasztóan hülyén hangzó kérdést tette volna föl, amit az emberek többnyire föltesznek: „Hogy vagy?” Vagy, még rosszabb: „Jól vagy?” Amikor a Hospice Házban kezdett dolgozni, általában felfortyant, ha a látogatók mosolyogva tudakozódtak hozzátartozójuk hogyléte felől a betegágy mellett, és legszívesebben pofon kíséretében magyarázta volna el a haldokló helyett, hogy az illető messze nincs jól, hanem nagyon rosszul van, és iszonyúan szenved. Később, saját betegsége alatt tanulta meg türelemmel viselni a hasonló kérdéseket, és kidolgozta rá az őszinte, de szalonképes választ. „A lehetőségeimhez képest jól vagyok, köszönöm.” Vagy: „Most épp nem vagyok jól, de majd elmúlik.” Az, hogy a dolgok elmúlnak ezen a világon, megkérdőjelezhetetlen lezárása volt minden témának.

– Igen. A lányom rábeszélte, hogy kezdjek el egy kemoterápiát. Mindennap kell mennem, nagyon megvisel.

Ani torkát apró kezek szorongatták.

– Te tudod, Dóri, hogy jó-e ez neked. Te vagy a szakember – mondta. Dóri természetgyógyászként dolgozott, az elmúlt tizenöt évben kétszer diagnosztizáltak nála különböző rosszindulatú daganatokat. Mindegyik alkalommal csak az operációt kérte, és aztán saját magát kezelte, illetve kollégái segítségét vette igénybe, így teljesen úgy élhetett, mint az egészséges emberek.

– Járok még Kakqun-vizes fürdőbe, meg iszom a Kakqunvizet. Ez segít valamelyest – terelte el Dóri a szót.

– Valamikor meglátogathatlak? – kérdezte Ani.

– Inkább beszélgessünk telefonon. Már nem fogadok látogatót.

A néhány másodperces csöndet Dóri szakította meg.

– Ez most más. Érzem, hogy más, mint az előző kettő. Akkor meg tudtam gyógyítani magam. Volt életerőm. Most már kevés a gyógyuláshoz. Húzhatnám még egy ideig, és vagy-vagy. Kemo-terápiával gyorsabban eldől. A családomat se akarom a bizonytalanságnak kitenni. Három hónapot gondolok. Két hét már letelt.

– És valami precíziós onkológiai módszer esetleg?

– Nem bízom a tudományos újdonságokban. De azért beadtam az anyagomat egy célzott biológiai kezeléseket közvetítő céghez. Lehúztak egymillió forinttal, hetekig hitegettek, hogy keresik a nekem való terápiát, majd küldtek egy e-mailt, hogy az egész világon nincsen folyamatban olyan kutatás, amelyben az én esetemhez hasonló alanyokat keresnek.

– Aha – mondta Ani, erőltetve a semleges hangot, de közben könnyek folytak az arcán.

– Azért nem találkozom már senkivel – folytatta Dóri –, mert unom, hogy mindenki sír.

Ani letörölte a könnyeit, és megemberelte magát.

– Félnék, azért sírnak – mondta.

– Félni esetleg nekem van okom. Tényleg vannak nagyon rossz napjaim, de ma például egész jó. Még jógáztam is! Majdnem minden nap tudok kicsit jógázni, és attól is jobban érzem magam. Meg sétálok a kertben. Ki már nem járok.

Ani nem szólt semmit. Dóri folytatta:

– Jó volt veled bandázni, meg finom sajtokat csináltál.

Ani tovább hallgatott.

– Mindketten tudjuk, hogy itt van az időm, nem? – fejezte be Dóri a mondandóját.

– De, igen – préselte ki Ani, nehezen megnyugtatta a hangját. Megint sírt. Az orrát nem merte kifújni, mert az behallatszott volna a telefonba.

– Na, ne sírjál! – mondta Dóri. – Hatvanöt éves vagyok, nem tragédia.

– Nem az a tragédia, ha valaki meghal, hanem az elpocsékolta élet.

– Igen. És nekem tapasztalatokban igazán gazdag életem volt. Nem sajnálok semmit – mondta Dóri, majd rövidesen lezárta a beszélgetést:

– Majd hívlak még, ha tudlak – mondta utoljára.

A következő fél évben már csak egyszer-kétszer hívta Anit. Onnan lehetett tudni, mi van vele, hogy a barátnők átadták egymásnak az információt, ha valakit Dóri fölhívott. Az utolsó hetekben Dóri már senkivel nem érintkezett, csak a férjétől tudtak meg róla valamit időnként. Hogy ezek az utolsó hetek voltak, az is telefonon derült ki.

– Szia!

– Szia! – mondta Ani.

– A Dóri meghalt.

– Köszönöm, hogy elmondtad.

– Az a hülye kemoterápia! A lánya beszélt rá.

– Mindegy most már.

– Nem hívnak meg senkit a temetésre.

– Értem.

A hír után Ani egy darabig üldögélt még a nappaliban. Az ablak az utcára nyílt, ahol a két szomszédasszony beszélgetett:

– Most, hogy a férjem nincs itthon, ráérek mindenre – ordította a bal oldali szomszéd a szemben lakó szomszédasszonynak, mert a férje süket volt, és „enyhén intellektuális fejlődési zavaros”, ahogy a nő pedzegette egyszer, és ezért hozzá volt szokva, hogy kiabálva, részletesen magyarázzon. – Nem kell ugrálni, hogy ezt kér, meg azt kér, meg mi lesz a reggeli, tízórai, ebéd, uzsonna, vacsora, meg kimerni neki. Mindent a szájába kell tennem. Most végre ráérek a kerttel meg magammal foglalkozni. Szoktuk is mondani a Zsókával, hogy ő is ak-

kor tud rendesen dolgozni, ha a Laci nincs itthon. Ha az embernek férje van, az olyan, mint egy ötödik gyerek, sőt, még rosszabb.

Autó hangja nyomta el a beszélgetést, majd halkabban lehetett hallani:

– Kati, ne basszon ki velem az élet, ez a Zoli! Egy nappal korábban végzett?

Ani nem hallgatta tovább, kiment a konyhába egy pohár vízért. A konyhaablakon a jobb oldali szomszédból hallatszott át a retroparti, szokás szerint üvöltött a zene, és a vendégek, akik már délután lerészegedtek, túlharsogták, mert beszélgetni még bírtak:

– És akkor én mondtam az Andinak, hogy a napfénytetőt húzza le.

– Milyen napfénytetőt, te nagyon okos?! Az egy Mercedes Cabriolet volt, minek arra napfénytető.

– Azon csak a víz folyik be, te hülye! – toldotta hozzá egy harmadik.

– Miért, akkor is ázol, nem, ha le van húzva a tető?

– De akkor nem húzzuk le. Vagy elmegyünk a másik kocsival.

Ani tovább menekült, a hálószobába. Az a hátsó kertre nézett, de a bal oldali szomszéd épp befejezett egy kisebb welcome-veszekedést a feleségével:

– Nem azért jöttem haza előbb, hogy azt a hülye múzeumkeretet menjek veled fölászni!

– Jó, akkor elmegyek egyedül! Ne is gyere velem soha többé sehova! Nem kellett volna ásnod, te szerencsétlen! Csak azt akartam, hogy relaxáljál velem egy kicsit – mondta a feleség, akinek idegrendszerét már felemészttette a két férje meg a második férje négy gyerekének a nevelése.

– Faszt megyek relaxálni veled! Nem megyek sehova! – zárta le a férj, nem közölve új információt, de kellett neki, hogy övé legyen az utolsó szó. Dühét flexelésben vezette le, majd láncfűrészsel hosszában félbevágott egy teherautónyi gerendát, ami kiöltötte az elkövetkező hét csöndjét.

Ani a fürdőszobába indult. A sötét előtérben tompultak, távol kerültek a zajok, de ahogy benyitott a fürdőbe, megint a flex síkítása erősödött föl.

Megmosta az arcát egyre hűvösebb vízzel, majd becsukta a fürdőszoba ablakát.